

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

معرفی کتابخانه مرکزی حرم حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام

(مکاب‌های بریکی از ظرفیت‌های ناشناخته فرهنگی آستان حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگران: مرضیه نورعلی زاده، فاطمه سلوکی

تعالی

امام هادی علیه السلام فرمودند:

أَمَّا إِنَّكَ لَوْ زَرْتِ قَبْرَ عَبْدِ الْعَظِيمِ عِنْدَكُمْ لَكُنْتَ كَمَنْ زَارَ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

(خطاب به یکی از اهالی ری) بدان که اگر قبر عبد العظیم در شهر خودتان را زیارت کنی، همچون کسی باشی که حسین بن علی علیه السلام را زیارت کرده باشد.

(میزان الحکمه، ح 7984)

نکات برجسته

- کتابخانه مرکزی آستان به عنوان یکی از ظرفیت‌های فرهنگی حرم حضرت عبدالعظیم علیه السلام است.
- کتابخانه حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) با قدمت ۷۰ ساله اش گنجینه قابل توجهی از منابع و نسخ خطی و قدیمی است، که هر ساله بیش از ۱۵۰۰ محقق و پژوهشگر را با هدف ترغیب به مطالعه به کتابخانه می‌کشاند.
- بخش‌های مختلف کتابخانه شامل: مجموعه‌سازی، فهرست‌نویسی، امانت، مرجع، مخزن‌ها، نسخ خطی، نسخ چاپ سنگی، نشریات ادواری و بخش دیجیتال می‌باشد.

مقدمه

کتابخانه مرکزی آستان حضرت عبدالعظیم حسنی یکی از کتابخانه‌های مهم است که سالانه هزاران نفر جوای علم و اندیشه از آن بازدید می‌کنند. این کتابخانه بیش از ۷ سال قدمت دارد و گنجینه مهمی از منابع نسخ خطی و قدیمی است که مورد توجه محققان و پژوهشگران است. این پژوهش در صدد آن است این کتابخانه و بخش‌های مختلف آن را معرفی و جایگاه ارزشمند آن را تبیین کند. به همین منظور در مصاحبه ای با آقایان امیدعلی مقیمی مدیر کتابخانه، عادل ابراهیمی مسئول مخزن، مهدی لباف مسئول بخش صحافی و دیجیتال و امیرحسین حق‌ویردی مسئول بخش مجموعه‌سازی به معرفی این کتابخانه پرداخته ایم.

- بخش‌های مختلف کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام

احداث کتابخانه مرکزی

شاه طهماسب اول صفوی نخستین کسی بود که به مرمت و بازسازی آستان مبارک حضرت عبدالعظیم حسنی پرداخت. در زمان او مکانی برای کتابخانه اختصاص یافت که در آن کتب نفیس و قرآن‌های خطی اهدایی، نگهداری و استفاده می‌شد و به سبب وجود کتب منحصر به فرد، در شمار کتابخانه‌های ارزشمند زمان خود قرار می‌گرفت. شاه‌عباس صفوی نیز ۱۲۰ جلد کتاب وقف این کتابخانه می‌کند که هر کتاب دارای وقف‌نامه‌ای است. البته از این مجموعه کتب باوجود چنین وقف‌نامه‌ای هم‌اکنون سه کتاب باقی

1. همان، ص 83 و 108.

2. عقیلی، عبدا... (1380). تاریخ آستانه‌ی ری. قم: انتشارات دارالحدیث، ص 141 و 142.

مانده است.^۱ از سال ۱۳۰۰ ه.ش به بعد کتابخانه مذکور دستخوش حوادث گردید و کتب آن متفرق و مفقودالایر شد، به گونه‌ای که آستان مبارک تا قبل از سال ۱۳۲۴ ه.ش فاقد کتابخانه بود.^۲

□ احیای مجدد کتابخانه مرکزی

در سال ۱۳۲۴ ه.ش مرحوم جواد مؤذنی، مؤذن و خادم باسابقه آستان از وجود کتابخانه قبلی مطلع و موجودیت آن را با تولیت وقت، حاج سیداحمد هدایتی که خود فردی عالم و علاقه‌مند به علم و ادب بود در میان گذاشته و خواستار احیای مجدد کتابخانه شد. حاج سیداحمد هدایتی با استقبال از این پیشنهاد، مرحوم جواد مؤذنی را همراه با فرزند خود آقای دکتر محمدعلی هدایتی (استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران) مأمور تأسیس کتابخانه کرد.^۳

با توجه به اینکه اطراف صحن‌های مطهر مقبره‌های اشخاص و یا منزل بود، مکان مناسبی برای احداث کتابخانه در دست نبود؛ اما در صحن مطهر امامزاده حمزه، آب‌انباری وجود داشت که به دلیل عدم وجود لوله‌کشی در گذشته، زائرین و مجاوران، از آن آب استفاده می‌کردند، بنابراین روی آب‌انبار اتافی به‌عنوان کتابخانه ساخته شد.^۴ کتابخانه در ابتدا با خرید ششصد جلد کتاب از کتب مرحوم ید... نظریاک کجوری (از اساتید مدرسه سپهسالار) راه اندازی شد.^۵ از آن هنگام به بعد به کتابخانه توجه بیشتری شد و شمار زیادی منابع اهدایی نفیس و ارزشمند به کتابخانه افزوده شد.

در سال ۱۳۳۹ ه.ش که ساختمان کتابخانه گنجایش کتاب‌های موجود را نداشت، یکی از افسران ارتش به نام سرتیپ محمد میمند، در ضلع جنوبی صحن امامزاده حمزه، ساختمانی دوطبقه در چهارصد مترمربع به‌عنوان مدرسه بنا کرد و پس از آن که مدیر کتابخانه شرایط محل کتابخانه را به وی گوشزد کرد، او نیز محل مدرسه را به‌عنوان کتابخانه تقدیم آستان کرد که در سال ۱۳۴۰ کتابخانه به محل مذکور منتقل و بازگشایی شد.^۶ تا اینکه در سال ۱۳۶۶ به علت فرسودگی ساختمان و کمبود جا، کتابخانه تعطیل شد.^۷

شایان‌ذکر است که مرحوم جواد مؤذنی پنجاه سال در کتابخانه انجام‌وظیفه کرد و در این راه تلاشی بی‌وقفه به عمل آورد. کتاب‌های آنجا را طبقه‌بندی کرد و سرانجام در اسفند ۱۳۷۱ ه.ش از دنیا رفت. پس از او فرزندش حسین مؤذنی به‌عنوان مدیر، ادامه‌دهنده‌ی راه پدر شد.^۸

در سال ۱۳۷۰، بعد از انتصاب آیت‌... محمدی ری‌شهری به تولیت آستان در برنامه‌ی طرح توسعه‌ی آستان، ساختمان فعلی با ۵ هزار مترمربع در سه طبقه و کلیه تجهیزات و امکانات پیش‌بینی شد و آخرین جابه‌جایی، در مهر سال ۱۳۸۱ ه.ش مصادف با نیمه‌ی شعبان ۱۴۲۳ ه.ق اتفاق افتاد و ساختمان فعلی کتابخانه مورد بهره‌برداری قرار گرفت و ۹ در تاریخ هفدهم اردیبهشت سال ۱۳۸۳ شمسی توسط حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری رسماً افتتاح گردید. مدیریت فعلی کتابخانه نیز از سال ۱۳۸۹ با انتصاب آقای امیدعلی مقیمی توسط آقای سعید محمدی مدیر کل کتابخانه و موزه و اسناد آستان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

□ معرفی کتابخانه مرکزی

کتابخانه مرکزی به‌عنوان یک مرکز فرهنگی رو به گسترش و پویا، محل تنویر و تعالی اندیشه‌های مشتاقان خود است. به دلیل وجود طالبان علم در کنار مرقد مطهر و توجهی که پژوهشگران شیعی به آن آستان مقدس دارند، آثار علمی نفیسی برای استفاده در آنجا گردآمده است، به نحوی که امروز به یک مرکز اطلاع‌رسانی پرثمر تبدیل شده است.

1. قائدان، اصغر (1382). *آستان حضرت عبدالعظیم حسنی* (ع) در گذشته و حال. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ص 108.
2. مؤذنی، جواد (1341). *تاریخ مختصر کتابخانه مقدسه حضرت عبدالعظیم* (ع). تهران: چاپخانه‌ی حیدری، ص 19.
3. قائدان، اصغر (1382). *آستان حضرت عبدالعظیم حسنی* (ع) در گذشته و حال. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ص 109.
4. به نقل از آقابزرگ اسلامی، خادم افتخاری آستان مقدس حضرت عبدالعظیم (ع)
5. به نقل از امیدعلی مقیمی، مدیرفعلی کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم (ع)
6. قائدان، اصغر (1382). *آستان حضرت عبدالعظیم حسنی* (ع) در گذشته و حال. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ص 109 و 110.
7. حبیبی، حسن (1388). *امامزاده‌ها و تربت برخی از پاکان و نیکان*. تهران: بنیاد ایران شناسی، ص 267.
8. قائدان، اصغر (1382). *آستان حضرت عبدالعظیم حسنی* (ع) در گذشته و حال. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ص 109.
9. حبیبی، حسن (1388). *امامزاده‌ها و تربت برخی از پاکان و نیکان*. تهران: بنیاد ایران شناسی، ص 267.

□ شرح بخش‌های مختلف این کتابخانه

1- مجموعه‌سازی

امیرحسین حق ویردی مسئول بخش مجموعه‌سازی کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام می‌گوید:

نرم افزار	رده بندی	تحلیل موضوعات
<ul style="list-style-type: none">• برای کتابخانه نرم‌افزاری تهیه شده است که امر بازیابی اطلاعات را آسان کرده است. بدین منظور از سال ۱۳۷۳ اطلاعات کتاب‌شناختی کتاب‌ها، فهرست‌مندی‌ها، نمایه‌ها و کلیدواژه‌های موضوعی منابع در این نرم‌افزار وارد شده است. تاکنون (۱۳۹۷) بیش از یک میلیون و دویست هزار رکورد اطلاعاتی، در بانک اطلاعاتی کتابخانه آستان ثبت شده است. نمره این اقدام، تسهیل در بازیابی منابع در کمترین زمان ممکن است. فهرست-نویسی نسخ خطی و کتاب‌های چاپ سنگی، حاشیه‌ها، تعلیقات، شروح و سایر اطلاعات به‌دقت تحلیل می‌شوند. این عمل دسترسی مخاطبان به مطالب مندرج در میان کتب را بسیار آسان می‌کند.	<ul style="list-style-type: none">• رده‌بندی کتاب‌ها به شیوه شمارشی است و در حال حاضر نیز به فعالیت خود ادامه می‌دهد و از رده‌بندی خاص استاندارد جهانی مثل LC یا دیویی پیروی نمی‌کند، کتاب‌ها ابتدا بر اساس شماره قفسه‌ی کتاب و سپس حروف الفبای عنوان کتاب و در مرتبه بعد، شماره کتاب در ردیف موردنظر مرتب می‌شوند؛ به عنوان مثال: قفسه شماره ۱۴۸ ردیف m کتاب شماره ۲.	<ul style="list-style-type: none">• کتاب‌ها برای تحلیل موضوعی به کارشناس این بخش واگذار می‌شوند. متخصص موضوعی، موضوع کتاب را مشخص می‌کند اما برای پیدا شدن سریع‌تر و راحت‌تر اطلاعات، علاوه بر استفاده از موضوعات استاندارد، به تهیه‌ی اصطلاح‌نامه‌های اختصاصی یا نمایه‌های ریزتر هم پرداخته می‌شود.

2- فهرست‌نویسی

عادل ابراهیمی مسئول مخزن و امیدعلی مقیمی مدیر کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام می‌گویند: یکی از بخش‌های مهم هر کتابخانه بخش فنی و فهرست‌نویسی است. کتاب‌ها پس از دریافت و ثبت، برای انجام مراحل زیر به متخصصان این بخش سپرده می‌شود. از جمله فعالیت‌هایی که در این بخش انجام می‌شود موارد زیر است:

سیاست‌های دادوستد	گروه مجموعه‌سازی	فراهم آوری مجموعه	سیاست خرید کتاب
<ul style="list-style-type: none">• برای جلوگیری از کتاب‌های تکراری در این کتابخانه، سیاست‌هایی درباره‌ی کتاب‌های اهدایی، مبادله و واسپاری انجام می‌گیرد. کتاب‌های مکرر و کتاب‌هایی که خارج از نیاز مراجعه‌کنندگان این مجموعه است به کتابخانه‌های نیازمند روستایی و سایر کتابخانه‌هایی که نیازشان را اعلام کرده‌اند، اهدا می‌شود.	<ul style="list-style-type: none">• مجموعه‌سازی با نظارت مستقیم مدیریت کتابخانه و مشاوره‌ی مسئول مخزن و مسئول بخش مجموعه‌سازی انجام می‌گیرد.	<ul style="list-style-type: none">• منابع کتابخانه به دو صورت خرید و اهداء تأمین می‌شود. هم‌اکنون به‌طور متوسط، در هر سال در حدود ۱۵۰۰ جلد کتاب خریداری می‌شود. هر سال حدود ۳۰۰۰ جلد کتاب از وزارت ارشاد و ۲۰۰۰ جلد از سازمان‌های دیگر از جمله قوه‌ی قضاییه، وزارت امور خارجه و نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به کتابخانه اهدا می‌شود.	<ul style="list-style-type: none">• خط‌مشی کتابخانه آن است که امر خرید کتاب با گزینش دقیق عناوین و موضوعات انجام گیرد. خرید کتاب در این کتابخانه بر اساس رصد بازار نشر، نظر به فهرست‌های ناشران داخلی و خارجی کتاب و با توجه به تازه‌های نشر ناشران ممتاز صورت می‌گیرد. همچنین از سال ۱۳۹۰ برای هدفمندتر شدن تهیه‌ی منابع، با ایجاد برگه‌های نیازسنجی که در اختیار مراجعین قرار می‌گیرد، نظر مراجعه‌کنندگان نیز در امر خرید و تهیه منابع دخالت دارد. بر همین اساس همواره کتب مرجع و هسته‌ی هر رشته، به‌خصوص منابع تخصصی گروه‌های علوم انسانی و هنر و البته تعداد اندکی منابع مربوط به رشته‌های فنی تهیه می‌شود.

3- مخزن

کتابخانه شامل چهار مخزن کتب چاپی، نسخ خطی، چاپ سنگی و نشریات است. نخستین مخزن این کتابخانه، مخزن کتاب‌های چاپی است. این مخزن شامل ۱۱۰ هزار جلد کتاب است که عمدتاً به دست علاقه‌مندان، معلمان، واقفان، خیرین و بازماندگان خیرین به کتابخانه رسیده است. منابع فارسی ۸۹ هزار و ۳۰۷ جلد، منابع عربی ۸ هزار و ۷۴۴ جلد و منابع

لاتین ۳۰۴ هزار جلد که به زبان‌های روسی، فرانسه، ایتالیایی و ژاپنی در مخزن مربوطه موجود است. یکی از ویژگی‌های مهم این کتابخانه، وجود نسخه‌های خطی آن است که تعداد آن‌ها به ۱۰۶۶ جلد می‌رسد. از جمله‌ی این کتب می‌توان به کتاب لغت فرس که اهدایی شاه‌عباس صفوی است اشاره کرد؛ این کتاب از جمله اسنادی است که روشن‌کننده وجود کتابخانه آستان، در زمان شاه‌عباس است.

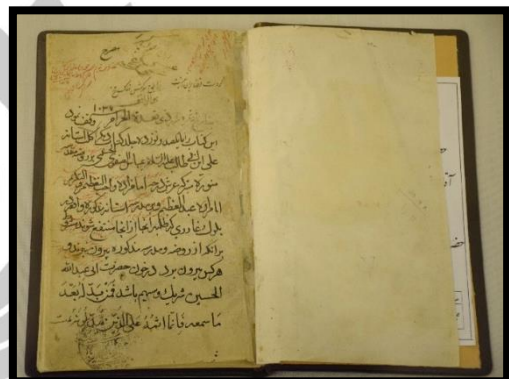

مخزن دیگر شامل کتاب‌های چاپ سنگی و سربی است. شمار این نسخ به ۳۰۰ جلد می‌رسد. این منابع عمدتاً به زبان عربی و فارسی و تعدادی از آن‌ها به زبان ترکی است. نشریات کتابخانه بالغ بر یازده هزار جلد است و مشتمل بر نشریات قدیمی و آرشیو نشریات جدید است. نشریه‌ها پس از استفاده در تالارهای مطالعه، صحافی و آرشیو می‌شوند. عمده نشریات به زبان فارسی و تعدادی بسیار محدود به زبان عربی و انگلیسی است. برخی از نشریات قدیمی معتبر عبارت‌اند از:

4- نمونه‌هایی از نسخ خطی نفیس و وقف‌نامه کتابخانه

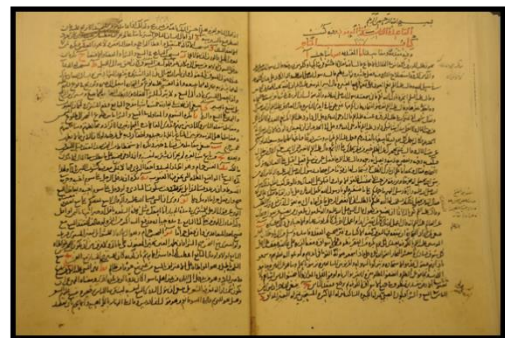

قرآن نفیس دوره صفوی: منسوب به علاء لدین تبریزی، ملا علاء بیک، خوشنویس بنام دوره‌ی صفوی

وقف‌نامه شاه‌عباس صفوی (1037قمری)

تحریر الاحکام: تحریر الاحکام الشرعیه علی مذهب الامامیه. اثر علامه حلی جمال‌الدین حسن بن یوسف بن مطهر حلی (726-648 هجری) از فقهای بزرگ شیعه

5- امانت و مرجع

امیدعلی مقیمی مدیر کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام می‌گوید: کتابخانه آستان حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام یکی از کتابخانه‌های عمومی نمونه است که روزانه بالای یکصد و پنجاه نفر و در هر ماه حدود چهار هزار و پانصد، تا پنج هزار نفر مراجعه

دارد. قرائت‌خانه‌های کتابخانه به‌طور مجزا (برادران، خواهران) با ظرفیت ۴۴۰ نفر در خدمت مراجعه‌کنندگان است. قرائت‌خانه‌های کتابخانه مجهز به رایانه است که امکان استفاده از خدمات اینترنت برای مراجعه‌کنندگان فراهم است. آرامش معقول، نور کافی، تهویه مناسب، امکاناتی نظیر میز و صندلی کافی و فضای دل‌نشین، امکان مطالعه مفید را برای مراجعه‌کنندگان فراهم آورده است.

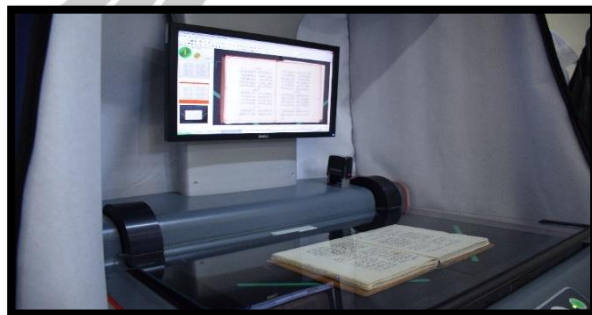
6. نحوه امانت گرفتن کتاب توسط کاربران

مراجعه‌کنندگان در سالن‌های مطالعه برای درخواست کتاب، عنوان کتاب یا اطلاعات موردنظر خود را در سیستم بسته کاوش جستجو کرده و پس از بررسی نتایج، با نوشتن نام و رده‌بندی کتاب در فیش‌های مخصوص درخواست خود را مطرح می‌کنند. کتاب بعد از ده الی پانزده دقیقه در اختیار مراجعه‌کننده قرار می‌گیرد و امکان مطالعه‌ی آن در سالن وجود دارد. همچنین در بخشی از سالن مطالعه، مجله‌های مختلف و روزنامه‌های همان روز در داخل سالن قابل استفاده است. با توجه به اینکه بیشتر کتاب‌های کتابخانه وقفی است، امکان امانت دهی و خروج کتاب از کتابخانه وجود ندارد. همچنین در سالن مطالعه برادران و خواهران، یک کتابدار آقا و یک کتابدار خانم برای راهنمایی و پاسخگویی به افراد مستقر هستند. بخش مرجع در حال حاضر به علت کمبود فضا در این کتابخانه به صورت مخزن باز وجود ندارد؛ اما با توجه به اهمیت این بخش، این مسئله در دستور کار و برنامه‌های آتی کتابخانه گنجانده شده است که با راه‌اندازی کتابخانه سرتیپ میمند این مسئله حل خواهد شد.

□ ارزشمندی‌های دیگر کتابخانه

مهدی لباف مسئول بخش صحافی و دیجیتال سازی کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام در باره دیگر ویژگی‌های این کتابخانه می‌گوید:

۱- کارگاه مرمت، صحافی و تجلید: از سال 1389 کتابخانه دچار تحولاتی در بخش ساختاری شد که از جمله‌ی تغییرات، اضافه شدن بخش مرمت و صحافی به مجموعه بود که کتابخانه را از خارج کردن نسخ ارزشمند برای مرمت و صحافی آن‌ها بی‌نیاز کرد. با توجه به وجود نسخه‌های ارزشمند قدیمی، اهدایی، مجموعه‌های شخصی و کتب فرسوده در این کتابخانه، این بخش با کمک کتابخانه مجلس راه‌اندازی شد و در دو سال اول با توجه به تزریق بودجه‌ی قابل توجه حدود 150 جلد از نسخه‌های ارزشمند خطی کتابخانه به‌صورت اساسی مرمت و احیا شدند.

۲- دیجیتال سازی: برای دسترسی مخاطبان به منابع نفیس یا فرسوده که امانت‌دهی آن‌ها مقدور نبود، کتابخانه در این بخش با تهیه‌ی نسخه‌ی پی‌دی‌اف این کتب، دسترسی مراجعین را به این کتب ارزشمند فراهم می‌کند و بخش قابل توجهی از منابعی که در جریان خواندن و تقاضا قرار نمی‌گرفتند را در اختیار مراجعه‌کننده قرار می‌دهد. همچنین پروژه‌ی دیجیتال‌سازی تمام منابع کتابخانه به‌صورت فازهای مختلف در دست اجراست و با توجه به نوپا بودن این واحد، تاکنون حدود ۵۰۰ جلد کتاب دیجیتال‌سازی شده و حدود ۱۵ عنوان آن در سایت کتابخانه بارگزاری شده است.

۳- مجموعه‌های وقف و اهدا: امیدعلی مقیمی مدیر کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام می‌گوید: از ویژگی‌های دیگر این کتابخانه وجود کتاب‌های ارزشمندی است که از سوی آیات عظام و استادان دانشگاه به آن اهدا شده است. آیت‌... سیدشهاب‌الدین مرعشی‌نجفی، آیت‌... حاج شیخ هادی مجتهد تبریزی، آیت‌... حاج شیخ محمد محمدی ری‌شهری، حجت‌الاسلام حاج سید علی قاضی عسگر،

علامه حاج شیخ عبدالحسین امینی، آیت... حاج شیخ محمدرضا خاتمی بروجردی و اساتید دانشگاه از جمله استاد محمد مشکات، دکتر محمد خوانساری، استاد عبدا... عقیلی، عزیزا... عطاردی و بسیاری از بزرگان دیگر از اهداکنندگان کتاب به این مجموعه می‌باشند.

۴- **مجموعه کتاب‌هایی با امضای مؤلف:** برخی منابع موجود در کتابخانه دارای امضاء مؤلفین بنامی همچون سعید نفیسی، مهدی سپهیلی، ایرج افشار، عبدالله عقیلی، محمدابراهیم باستانی پاریزی و استاد لطفعلی صورتگر است.

۵- **امکانات ویژه محققین:** تالار مطالعه ویژه محققین و اتاق‌هایی که به صورت انحصاری با تعیین وقت قبلی در اختیار محقق قرار می‌گیرد و تا زمانی که مشغول به تحقیق است این فضا در اختیار او خواهد بود. همچنین کارگاه‌هایی نظیر مقاله‌نویسی، پروپوزال‌نویسی و جستجوی پیشرفته کارگاه‌های مربوط به رشته‌های مختلف برای افراد برگزار می‌گردد.

۶- **ارتباطات:** کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام، با تمام مراکز و کتابخانه‌های معتبر از جمله کتابخانه آستان قدس رضوی، کتابخانه ملی، کتابخانه مجلس، بنیاد دائره‌المعارف بزرگ اسلامی، موسسه دارالحدیث قم و همچنین ادارات دولتی مانند وزارت ارشاد، وزارت علوم و بسیاری از سازمان‌های دیگر تعامل دارد. این تعاملات گاه به صورت تبادلات کتاب است. ارتباط با سازمان‌های مختلف مانند وزارت ارشاد، وزارت علوم و بسیاری از دانشگاه‌ها به گونه‌ای است که یا خدماتی ارائه می‌کنند یا خدماتی می‌گیرند. به عنوان مثال کتابخانه با دعوت از دانشجویان در رشته‌های مختلف اعم از هنر، معماری، تاریخ و ادبیات و ... با دانشجویان و دانشگاه ارتباط برقرار می‌کند.

□ برنامه های آتی

امیدعلی مقیمی مدیر کتابخانه مرکزی آستان مقدس حضرت عبدالعظیم علیه‌السلام می‌گوید:

ایجاد وبسایت کتابخانه و راه‌اندازی کتابخانه‌ی دیجیتال (دسترسی مراجعین از طریق اینترنت به منابع) را می‌توان نام برد، این پروژه به صورت فازهای مختلف در دست اقدام است. در حال حاضر فاز مربوط به منابع و کتب مرتبط با حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) در حال آماده‌سازی است که منابع به صورت دیجیتال در اینترنت قابل دسترسی خواهد بود.

همچنین کتابخانه وقفی سرتیپ محمد میمند، دارای دو بخش تالار مطالعه ویژه برادران از پایه هفتم تا کارشناسی و باشگاه پرورش اندیشه و خلاقیت برای کودکان و نوجوانان در دست احداث است. که (همزمان با روز خانواده (مباهله) در ۴ شهریور ۱۳۹۸ فاز اول آن (تالار ویژه دانش آموزان متوسطه دوم) به بهره برداری رسید و بقیه بخش‌های آن هم به زودی آغاز به کار خواهد کرد. محور کارهای باشگاه کتاب است ولی در کنار آن به آموزش مهارت‌های دست‌ورزی، قصه‌گویی خلاق، نمایش‌های کودکانه، مهارت‌های پیش از دبستان و هرآنچه که کودکان به آن نیاز دارند پرداخته خواهد شد.

از طرح‌های در دست اقدام کتابخانه این است که با استفاده از فضا سازی‌های جدید بتوان سن ورود به کتابخانه و فضای مطالعاتی افراد را از پایه هفتم تعریف کند. همچنین افتتاح تالار مخزن باز و پژوهش ویژه مراجعه کنندگان مقطع ارشد و دکتری و زائرین از کارهای در دست اقدام می‌باشد.

ایجاد میز مرجع الکترونیکی و مشاوره‌ی منابع اطلاعاتی برای مخاطبین، راه‌اندازی روابط عمومی کتابخانه و سامانه اطلاع‌رسانی کتابخانه و اختصاص و تجهیز یک مکان به منظور برگزاری کارگاه‌هایی برای آموزش بیشتر مراجعه‌کنندگان برای استفاده از کتابخانه از دیگر طرح‌های مورد نظر است.

ساعت کار و خدمات

• کتابخانه آستان حضرت عبدالعظیم^(ع) از ساعت ۸:۳۰ دقیقه صبح کار خود را آغاز و تا ساعت ۲۲ و در روزهای شنبه تا پنجشنبه دایر است. دریافت کتاب از مخزن؛ شنبه تا چهارشنبه به غیر از روزهای تعطیل از ساعت ۹ صبح تا ۱۶:۳۰ دقیقه امکان پذیر است. همچنین در طبقه همکف قسمتی برای ارائه خدمات غذایی (بوفه) برای دسترسی بهتر مراجعه کنندگان قرار گرفته و آماده خدمت رسانی می باشد.

شرایط عضویت

• شرایط عضویت از نظر سنی از مقطع دیپلم به بعد در نظر گرفته شده است و بیشتر مراجعین محصلین و دانشجویان هستند. برای ثبت نام سالانه، ارائه مدرک تحصیلی و یا کپی کارت دانشجویی به همراه یک قطعه عکس و مبلغ ده هزار تومان برای یک سال الزامی است و به افراد غیرعضو و میهمان با ارائه کارت شناسایی به صورت موقت خدمات ارائه می-شود.

نشانی و ارتباط با کتابخانه

• تهران، شهرری، آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی^(ع)، بست شمالی (درب شماره ۹)، کتابخانه مرکزی آستان مقدس.

• تلفن تماس: کتابخانه برادران ۵۱۲۲۳۳۵۲ - ۵۱۲۲۳۳۵۰ کتابخانه خواهران ۵۱۲۲۳۳۶۳ - ۵۱۲۲۳۳۶۲

رایانامه : azimlib@gmail.com

